Päätös ympäristöluvan muuttamisesta, Helkasalon kallioalue, Sora-Manninen Oy

LuYmjaos 04.11.2026 § 51
123/11.01.00/2026

Valmistelija ympäristötarkastaja Tapio Tervala

Aikaisemmat luvat

Sora-Manninen Oy:lle on myönnetty Toivakan ympäristölautakunnan toimesta 13.10.2021 § 61 maa-aines- ja ympäristölupa maa-aineksen ottoon sekä kivenmurskaamolle tiloille 850-406-3-8 ja 850-405-2-83. Vaasan hallinto-oikeus muutti päätöstä 4.4.2023, 406/2023 asettamalla toiminnalle muun muassa kesäkeskeytyksen ajalle 1.6.-31.8. Alueella on toimittu jo aikaisemmin maa-aines- ja ympäristöluvilla.

Hakemus

Toiminnanharjoittaja jätti 14.9.2026 ympäristönsuojelulain (527/2014) 89 §:n mukaisen hakemuksen olemassa olevan toiminnan ympäristöluvan muuttamisesta. Toiminnanharjoittaja hakee lupaa muutettavaksi lupamääräyksen 14 osalta siten, että murskausta ja rikotusta voitaisiin suorittaa tarpeen vaatiessa myös 1.6.-31.8. välisenä aikana. Muita muutoksia ei haettu, eli kallion louhintaa suoritettaisiin edelleen 1.9-31.5. välisenä aikana ja kuljetukset tapahtuisivat nykyisen luvan mukaisesti. Ottomäärään tai murskattavan kiviaineksen määrään ei haeta muutoksia ja murskauksen yhteenlaskettu kesto pysyisi samana kuin voimassa olevassa luvassa. Rikotusta ja murskausta suoritettaisiin tarpeen vaatiessa jommallakummalla alueista, eikä molemmilla alueilla yhtä aikaa.

Perustelut
Hakija perustelee lupamääräyksen muuttamista seuraavasti:

Hallinto-oikeuden ratkaisu kesäkeskeytyksestä on perustunut pelättyihin meluhaittoihin lähimmillä kiinteistöillä. Hallinto-oikeuden ratkaisun jälkeen alueelle on laadittu melumallinnus (FCG Finnish Consulting Group Oy 5.5.2023), jossa sanotaan Mallinnuksen perusteella toiminnasta ei aiheudu Valtioneuvoston päätöksen (VNp 993/1992) mukaisten ohjearvojen ylityksiä kummassakaan toimintavaiheessa. Mallinnuksessa on mallinnettu myös alueelle kaavailtu 2-vaihe mutta tämänhetkinen lupa ei sitä koske.

Lisäksi on oleellista todeta, että murskaus ja rikotus tapahtuvat louhosalueen sisällä mahdollisimman alhaisella tasolla alueella, jolloin louhintarintauksen kallioseinämät estävät jo luonnostaan melun leviämistä toiminta-alueen ulkopuolelle. Melun torjuntaan soveltuvia keinoja, kuten varastokasojen sijoittelua äänilähteen välittömään läheisyyteen, käytetään automaattisesti.

Toimintaan ja sen järjestämiseen liittyvinä perusteina hakemukselle on nimenomaan toiminnan tehostaminen ja optimointi. Eri urakoihin ajettavien murskelaatujen vaadittavat määrät eivät yleensä ole selvillä vielä talviaikaan, jolloin murskausta on hankalaa tehdä kovin paljoa etukäteen. Toukokuussa lajikkeiden menekin alkaessa varmistumaan ei ole enää riittävästi aikaa tuottaa kaikkia laatuja.

Nykyisen kaltainen malli pakottaa tuottamaan osia lajikkeista turhaan, jotta varastoa on tarpeen vaatiessa kesäaikaan tarjolla. Tämä johtaa tarvetta

suurempiin louhinta- ja murskausmääriin, jolloin yksittäisen toimintajakson kesto on aina pidempi.

Kesäaikaisen murskauksen ja rikotuksen mahdollistamalla voidaan lyhentää melua aiheuttavien toimintajaksojen kestoa aina kerrallaan ja saadaan kiviainesten hyödyntäminen tehtyä taloudellisemmalla ja kestävämmällä tavalla.

Hakemuksen käsittely
Hakemus on tullut vireille 14.9.2026. Ympäristönsuojelulain 35 §:n mukaan toiminnan muuttamista koskevan lupahakemuksen ratkaisee se viranomainen, jonka toimivaltaan kuuluu ratkaista vastaavaa uutta toimintaa koskeva hakemus.

Kallion louhinta ja murskaus on ympäristöluvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n liitteen 1 taulukon 2 koh tien 7 c ja e perusteella. Kalliokiven irrottaminen on maa-ainesluvanvaraista maa-aineslain 4 § 1 momentin perusteella. Maa-aineslain (555/1981) 7 §:n perusteella maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ym päristönsuojeluviranomainen. Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n kohtien 6 a ja b perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee kivenlouhintaa ja siirrettävää murskaamoa koskevan lupa asian.

Hakemuksesta on kuulutettu Toivakan kunnan yleisessä tietoverkossa ajalla 15.9.-23.10.2026. Hakemuksesta on pyydetty lausunto Lupa- ja valvontavirastolta sekä terveydensuojeluviranomaisena toimivalta Jyväskylän seudun ympäristöterveydeltä.

Jyväskylän seudun ympäristöterveys ei toimittanut lausuntoa määräaikaan mennessä hakemuksesta. Lupa- ja valvontaviraston lausunto on päätöksen liitteenä.

Hakemuksesta on jätetty kaksi muistutusta, jotka ovat päätöksen liitteenä. Muistutuksissa vaaditaan, että hakemus tulee hylätä ja lupamääräys säilyttää ennallaan.

Hakijalle annettiin mahdollisuus antaa vastine muistutusten ja lausuntojen johdosta. Hakijan vastineet muistutuksiin ja Lupa- ja valvontaviraston lausuntoon ovat päätöksen liitteenä.

Liitteet
- Muistutus 1
- Muistutus 2
- Lupa- ja valvontaviraston lausunto
- Hakijan vastine muistutuksiin
- Hakijan vastine LVV:n lausuntoon

Esittelijä — Ympäristötarkastaja Tapio Tervala

Päätösehdotus — Lupa- ja ympäristöjaosto tekee ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisen muutoksen Sora-Manninen Oy:n kiinteistöjen Lammintaus 850-405-2-83 ja Helkasalo 850-406-3-8 ympäristöluvan lupamääräykseen 14.

Lupamääräykseen lisätään seuraava teksti:
Lupajakson aikana (2021-2031) on kuitenkin mahdollista suorittaa kahtena kesänä neitseellisen kiviaineksen murskausta ja rikotusta myös 1.6. - 31.8. välisenä aikana, mikäli tähän on erityinen syy ja toiminnan aloittamisesta ilmoitetaan vähintään 14 päivää ennen lähialueen asukkaille sekä kunnan

ympäristönsuojeluviranomaiselle. Murskausta ja rikotusta on mahdollista suorittaa kesäajan poikkeuksellisen jakson aikana arkisin klo 8-17, lukuun ottamatta juhannusviikkoa, jolloin toiminta on kielletty. Kesäajan toimintajakson on oltava mahdollisimman yhtenäinen. Murskaus ja rikotus tulee toteuttaa mahdollisimman lähellä kallioseinämää ja tarvittaessa lisämeluntorjunnasta tulee huolehtia esimerkiksi maa-aineskasojen sijoittelun ja maavallien rakentamisen avulla. Toimintaa saa harjoittaa vain yhdellä alueella kerrallaan (Helkasalo tai Lammintaus). Mikäli lähialueen asukkaat ilmoittavat melusta luvan haltijalle tai kunnan ympäristönsuojeluun, tulee luvan haltijan ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin melun torjumiseksi. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa luvan hakijan tekemään melumittauksia tai keskeyttämään toiminnan kesäaikana, mikäli meluhaittaa esiintyy toistuvasti.

Päätöksen perustelut

Lupa- ja ympäristöjaosto katsoo, että toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu sijainti sekä lupamääräykset huomioiden ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaisesti terveyshaittaa, kohtuutonta rasitusta naapureille, yleisen viihtyvyyden merkittävää vähentymistä melun, pölyn tai tärinän muodossa tai muuta merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista taikka erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista. Hakija on esittänyt hakemuksen tueksi pahimman skenaarion huomioiman melumallinnuksen, jonka perusteella meluhaittaa ei kohdistu lähialueen kiinteistöihin, sillä mallinnuksesta poiketen kesällä toiminta koostuisi vain murskauksesta ja rikotuksesta. Lupamääräyksessä on rajattu kesän toimintajaksojen määrä lupakaudella vain kahteen kertaan ja kesäajan toiminta-ajat on rajattu muita toiminta-aikoja suppeammiksi. Alueen maaston muodot rajoittavat luontaisesti melun kulkeutumista häiriintyvien kohteiden suuntaan, mutta määräykseen on melun minimoimiseksi kirjattu vaatimus toiminnan harjoittamisesta mahdollisimman lähellä kallioseinämää sekä tarvittaessa tapahtuvasta meluntorjunnan lisäämisestä. Koska kesällä vapaa-ajanasukkaisiin kohdistuvat meluhaitat ovat suurimmillaan, on määräykseen täsmennetty vielä vaatimus melun torjunnasta ja melumittauksista, mikäli lähialueen asukkaat siitä ilmoittavat. Lupaviranomaisen näkemyksen mukaan lupamääräys ei ole luvansaajalle kohtuuton hankkeen laajuus ja siitä saatava hyöty huomioon otettuna.

Lupapäätös ja kuulutus päätöksestä laitetaan nähtäville Toivakan kunnan verkkosivuille 5.11.2026. Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta viimeistään 14.12.2026. Asian käsittelystä peritään Toivakan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen 375 euron käsittelymaksu.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään pöytäkirjaan:
Rauni Heikura poistui kokouksesta klo 17.25.

Tapio Tervala jääväsi (Hallintolaki 28.1 § kohta 7) itsensä seuraavien käsiteltävien asioiden osalta ja poistui kokouksesta klo 17.36